

Mest uit feedlot stimuleert groei van Braziliaanse gewassen

Manoel Pereira jr. is in Brazilië een groot voorvechter van niet-kerende grondbewerking. Op zijn akkerbouwgrond roteert hij bewust met raaigras om eigen vleesvee te weiden, maar bemest hij ook gewassen vanuit de feedlot die hij bestiert. ‘Vee houden is ideaal om te werken aan gezonde bodems.’

TEKST SJOERD HOFSTEE

Op het zuidelijk halfrond in Brazilië treedt de herfst begin april in. Zo ook bij Manoel Pereira jr., die in de staat Paraná een bedrijf runt met in totaal 1600 hectare en circa 500 stuks vleesvee. Aan het gras op het perceel naast zijn bedrijfsgebouwen is de intredende herfst bepaald niet af te lezen. Ruim twee weken geleden pas werd daar vanaf soja geoogst, nu staat het Italiaans raaigras alweer een handbreedte hoog op het veld. Net als in de meeste regio's in zuidelijk en midden-Brazilië beschikt Pereira over zeer vruchtbare zand-rige grond, waar minimaal twee keer per jaar een gewas van kan worden geoogst. Bij Pereira vaak zelfs een keer meer. Hij laat zijn eigen 200-koppige vleesveestapel namelijk een maand of twee na het zaaien,

Verskillende kruislingrassen worden in circa zes maanden in de feedlot op slachtgewicht gebracht

als er een dik pak gras op staat, het gras afweiden. Vervolgens schuiven de dieren na enkele weken weer door naar een ander perceel. Dat geeft hem in het bouwplan ruimte om per jaar meer dan twee keer te zaaien en te oogsten.

Afmesten op contract

Van de 1600 hectare die bij het bedrijf hoort, is 1150 hectare beteelbare landbouwgrond. Gras is in dit totaal een klein onderdeel. Het biedt de bodem even rust en het is genoeg voor de 200 eigen herefordrunders die Peirera jaarlijks op louter weidegras grootbrengt. Die veestapel was twee jaar geleden groter, maar de ondernemer schakelde gedeeltelijk over op een feedlot-systeem.

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaar	Manoel Pereira jr.
veestapel	feedlot met plek voor 500 runderen, gemiddeld 300 aanwezig 200 herefordrunders, grass-based-groei
grondgebruik	1600 ha in totaal, 450 ha wettelijk beschermd areaal: bos en rivierbeddingen, 1150 ha landbouwgrond met 60 ha eucalyptus, 20 ha aan bebouwde grond, zomergewassen: korrelmais, snijmais, witte bonen en sojabonen wintergewassen: tarwe, witte haver, gerst voor kuil, eenjarig raaigras werkt met minimale grondbewerking en kan het hele jaar door zaaien en oogsten

Hij heeft daarbij plek voor maximaal 500 dieren, maar houdt begin april zo'n 300 dieren, in groepen van vijftig tot maximaal zestig stuks. Daarvan zijn een paar dieren afkomstig van het eigen bedrijf, maar het merendeel koopt hij aan via collega's die de dieren tot dan op gras langzaam laten groeien. Als Pereira de dieren aankoopt, zijn ze meestal tussen de twee en drie jaar en wegen ze rond de 350 kilo. Gemiddeld zes maanden later bereiken ze het gewenste gewicht van circa 600 kilo. 'De leeftijd maakt mij niet uit, het gaat erom dat ik ze efficiënt op hun eindgewicht krijg.'

Alle dieren worden getagd en bij aankomst bij Pereira én bij vertrek naar de slager gewogen. Van het verschil in gewicht ontvangt Pereira 75 procent. 'Dat is mijn vergoeding voor het veel sneller slachtrijp maken van de dieren.' De andere 25 procent van het aangegroeide gewicht is voor de eerdere eigenaar van het dier, samen met de kilo's die het dier al bezat bij aankomst.

Bij aankomst worden de dieren gevaccineerd tegen mkz. Antibiotica gebruikt de ondernemer alleen curatief. Vliegen en parasieten zijn bij tijd en wijle wel een probleem in het land, waar de luchtvochtigheid bijna altijd hoog is. Daarvoor worden elke kwartaal abamectine, ivermectine en cypermethin ingezet.

Ruim een kilo groei per dag

De dieren in de feedlot vormen een ratjetoe van zeboe-, angus- en herefordkruislingen. Gemiddeld groeien ze 1,1 tot 1,2 kilo per dag. Welk ras het beste

▲
De mest uit de feedlot kan Pereira gericht inzetten bij verschillende teelten gedurende het jaar

groeit? Pereira zegt het niet te kunnen zeggen. De groei realiseren de runderen in de feedlot op een rantsoen van twee soorten kuil: snijmais en gerst. Totaal krijgen ze ruim 50 kilo per dier per dag gevoerd. Het rantsoen wordt aangevuld met sojahullen en krachtvoer met 25 procent ruw eiwit, grotendeels opgebouwd uit eigen geoogst sojameel. De ondernemer noemt de feedlot een win-winsituatie voor hem en de collega-vleesveehouders. Hij verdient enerzijds aan het mesten van de dieren, deels door het benutten van eigen gewonnen voer en de collega krijgt een acceptabel bedrag voor de kilo's die er al aan zaten. Met een besparing aan tijd en inzet. De kiloprijs schommelt rond de 10 real per kilo levend gewicht. Omgerekend is dat 2,30 euro. Een acceptabele prijs, zegt Pereira, die de dieren aan een lokale supermarkt met eigen slagerij verkoopt. 'Meer dan zij betalen krijg ik er elders niet voor.'

Mest gericht inzetten

Een feedlot past wellicht niet in het beeld van een veehouder die zo natuurlijk mogelijk tracht te wer-

ken op zijn akkers. Pereira jr. ziet dat duidelijk anders: 'Een feedlot werkt efficiënter voor mij, lucratiever, doordat we veel van ons eigen voer in het rantsoen verwerken en er is nog een voordeel', licht Pereira toe. 'De mest uit de feedlot kunnen we gericht inzetten bij verschillende teelten gedurende het jaar. Dat lukt met een koppel weidende dieren natuurlijk minder goed. Op deze wijze sluit dit systeem heel mooi aan op mijn akkerbouwbedrijf, waar ik liever natuurlijke mest gebruik dan kunstmest. Elke twintig dagen rij ik eigen mest uit vanuit de feedlot op een plaats waar het goed past. Limitering qua hoeveelheden mest en de tijd waarin het uitrijden van mest kan, is er niet, dus dat past erg goed.' Pereira jr. zit helemaal vol van niet-kerende grondbe- werking. Ploegen is uit den boze. Hij geeft aan dat deze wijze van werken verder gaat dan dat. 'Het gaat vooral ook om opbouw van organische stof in de bodem. Om erosie tegen te gaan, meer bodemleven te creëren en ook op deze wijze kunstmest uit te sparen. Daar helpt het houden van het vleesvee in een feedlot dus bij.' |

Rundvleesproductie in Brazilië groeit

In 2018 werden in Brazilië 31,9 miljoen runderen geslacht. Een stijging van 3,4 procent ten opzichte van het jaar ervoor. Wereldvoedselorganisatie FAO voorspelt dat de rundvleesmarkt in 2026 in Brazilië – over zeven jaar – 34 procent groter is. Die groei wordt vanzelfsprekend vooral gestimuleerd door de groei in vraag. Die groeiende vraag komt zowel vanuit het eigen land als van buitenuit, voor de export.

De productie van mais en soja neemt ook sterk toe en daarmee het aanbod van voer.

Dit is een van de redenen dat het houden van vleesvee in feedlots toeneemt. In 2018 werd 12 procent in een feedlot gehouden. De populariteit daarvan groeit dermate sterk dat in 2020 waarschijnlijk al 20 procent van het vleesvee deels of helemaal in feedlots opgroeit.

Het is de vraag wat voor invloed dat heeft op het meest voorkomende ras in Brazilië: de zeboe. Dit van origine Indische ras groeit langzaam, maar gedijt prima op de sobere grasrantsoenen op de ongecultiveerde land-

bouwgronden waar Brazilië ook erg veel hectares van heeft.

Registratie van de runderen wordt gezien als het grootste risico voor de sector. Die is bij lange na niet waterdicht. Bij de slachthuizen wordt wel gecontroleerd, maar in het veld wordt door handelaren en veehouders nog volop gesjoemeld. De arealen waar runderen grazen, zijn vaak erg groot en verwisseling van vee ligt dan ook op de loer als kuddes door elkaar geraken.